

Megjelen:

Hetenként vasárnap

Előfizetési ára:

helyben házhozordva

vidékre postaküldve

Egész évre . . . 4 fr

Félévre . . . 2 "

Negyedévre . . . 1 "

Egyes szám ára 8 kr

Hirdetések árszabály
szerint közöltetnek

SZOBOSZLÓ ÉS VIDÉKE

KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőségi iroda
Nap-utca 42. sz. hol
a lap szellemi részét
illetőleg értekezhetni
lehetKéziratok nem adat-
nak visszaHirdetésárak:
Nap-utca 42. sz. hova
ahirdetések és előfizet-
ések küldendőkNyiltéri közlemé-
nyek soronként 15

A gazdasági munka-vállalkozókról és segéd munkásokról szóló 1899. évi XLII. t.-cz. rövid ismertetése.

A m. kir. földmivvelésügyi ministerium híven ama programjához, hogy mezőgazdálkodás terén a birtokos, (bérlő) vállalkozó és gazdasági munkásoknak jogait és kötelességeit — egyenlő körülményekkel mindegyiknek érdekeire — törvényben szabályozza, — tanuskodik a fentebbi törvényezik is.

Ez szól különösbbe:

a) a birtokos és a cséplőgép vállalkozó közötti jogviszony szabályozásáról a következőkben.

A birtokos (bérlő) és a cséplőgép vállalkozó közötti szerződésre és az ebből eredő kártérítési igényekre — a mennyiben jelen törvény ellenkező intézkedést nem tartalmaz — az általános magánjogi szabályok alkalmazandók.

A szerződési feltételeket a felek szabad egyezkedéssel állapítják meg.

Ha a felek a cséplés megkezdésének idejére vagy sorrendjére nézve meg nem állapodtak, a vállalkozó a szerződés teljesítését a birtokos (bérlő) által megjelölt s 48 órával előbb tudomására adott idő pontban köteles megkezdeni, — ha pedig a felek a szerződésben a munkások alkalmazása tekintetében meg nem állapodtak, a csépléshez szükséges összes munkások alkalmazása a vállalkozó kötelessége.

A cséplő gépet — ellenkező megállapodás hiányában — a birtokos (bérlő) köteles a munkahelyre szállíttatni.

Ha a birtokos köteles a vállalkozó gépét a munkahelyre szállítani, de ő saját hibájából a gépvállalkozó jelentkezésétől számított 46 órával belül az elszállításról nem gondoskodik, a cséplő vállalkozó kártérítés iránti igényének fentartásával, — a szerződéstől vissza léphet.

Vissza léphet a vállalkozó akkor is, — ha a munka a birtokos (bérlő) egyéb hibájából a munka megkezdésére való jelentkezés időpontjától számított 48 óra letelte után meg nem kezdhető, vagy ha a megkezdett munka ugyancsak a birtokos (bérlő) hibájából 48 órán át nem folytatható.

Ha a cséplésre szánt termény elemi csapás következtében egészben vagy részben bármikor megsemmisül, — a vállalkozónak kártérítési igénye nincsen.

A termény egy részének megsemmisülése, a mennyiben a szerződésben erre nézve más megállapodás nincs, — egyik félnek sem ad jogot a szerződés felbontására.

Ha a cséplő gép vállalkozó a megállapított időben, illetőleg sorrendben a szerződés teljesítését saját hibájából meg nem kezdi, vagy ha a munka megszakítandó cséplőgép vállalkozó hibájából 48 órán át nem folytatható, a birtokos

(bérlő) kártérítés iránti igényének fentartásával, a szerződéstől vissza léphet, valamint vissza léphet akkor is, hogy ha a vállalkozó olyan gépet használ, mely a cséplésnek megfelelő módon és időben való elvégzésére nem alkalmas.

b) a cséplőgép vállalkozó és a cséplésnél dolgozó munkások közötti jogviszony szabályozásánál a következőket:

A cséplőgép vállalkozó és a csépléshez általa felfogadott gazdasági munkások között a szerződést szóval, vagy írásban 2 tanu előtt kell megkötöni.

Az a cséplőgép vállalkozó, a ki az ezen alapszerűség mellőzésével alkalmaz gazdasági munkásokat kihágást követ el, és 600 koronáig terjedhető büntetéssel büntetendő.

Ha a felek a szerződésben a munkabért a cséplés termények bizonyos hányadrészében állapítják meg, világosan meg kell állapítani azt is, hogy ennek a hányadrésznek fejében a cséplőgép vállalkozó a gazdasági munkásoknak mily legkisebb termény mennyiséget biztosít.

Ha a felek erre nézve meg nem egyeztek, úgy a munkások a termény hányadrészében megállapított munkabér helyett, annak esedékséggkor, a szerződési idő tartamra oly napi-bért követelhetnek a melyet azon vidéken és abban az időben hasonló munkáért rendszerint fizetnek.

Az összes vitás magánjogi kérdések, továbbá az egyénenként 100 koronát meghaladó kárkövetelések elbírálására a kir. bíróságok, — közigazgatási hatósági intézkedést igénylő ügyekre pedig a 100 koronát meg nem haladó kárkövetelés elbírálására városunkban a polgármester.

Ezek a törvény ama intézkedései, — a melyek ha mindkét szerződő fél részéről pontosan betartatnak, meg fog szünni a cséplő gép vállalkozók egy némelyike által a múltban üzött visszaélések.

És hogy ezen törvény által így nemcsak a termény learatása, hanem annak elcséplése is biztosítva leend.

G. T. J.

A biztosító intézetekről.

Ha beletekintünk a hazánkban működő biztosító intézetek belételeibe, sajnálatosul kell tapasztalunk, hogy Magyarország, ugyszólván középpontja az internacionális biztosítóknak. Talán sehol a világon nincs annyi idegen társaság, mint nálunk, hogy az amerikai, angol, osztrák és német biztosító részvény társaságok milliókat visznek ki évenként, palotákat bérházakat építenek, melyeket ismét kamatoztatnak s az alatt a mi kereskedelmünk pang, iparunk gyenge lábbon áll, s pénzügyi viszonyaink a lehető legrosszabbak. Ezek a társaságok óriási pénzzel rendelkeznek s így könnyű szerrel kiállják a versenyt a mi szerény intézeteinkkel s mondhatni a tönk szélére jutatják őket.

Hogy ez így lesz elég arra utalunk, hogy Bu-

dapest fő és székváros, osztrák társulatnál biztosított ingó és ingatlan vagyonát s hogy ezt követte Sopron és Nagyvárad is, és fogja követni egész csomó város és község azon nem is csodálkozunk — mikor a főváros, az ország szíve jár elől a rossz példával.

Pedig különösen a jelenlegi szomorú pénzügyi helyzetünk teljességgel megkivánná, hogy védjük meg s partoljuk mindazt a mi a miénk — Magyarországnak.

A biztosítókról oly kevés fogalma van a magyar társadalomnak, hogy nem is gondol arra, vajjon tényleg magyar-e az a társulat, mely magyar cég alatt ajánlja magát a közönségnek, s nem kérdi mennyiben áldoz hazánk kulturális céljaira, mint azt a honi intézmények teszik. Gazdagítják-e busás szerzeményeikből csak némileg is ezt az országot, vagy kizsákmányolják-e?

Olyan kérdések ezek, melyekre könnyű a felelet. Hisz nem rég volt erre a példa, mikor ugyanis egyik osztrák intézet, mely évente száz ezreket visz ki Magyarországból: harminczhárom fillérral küldte vissza az E m k e gyűjtőjébe, melyen ez Mátyás király múzeumának megalapítására kért hozzájárulást, anyagi támogatást. És ugyanez az intézet most ujabban is száz új fiókot állított fel Magyarország különböző részeiben és ügynökeivel elarasztja az egész országot. És úgy vagyunk valamennyi külföldi intézettel, melyeknek egyáltalán nincs érzékük kulturális fejlődésünk iránt.

Németországban néhány évvel ezelőtt hoztak oly törvényt, mely megszorítja az ily nyakrafőre alakuló intézetek letelepülését és a már ott levő idegen társulatokra nagyobb mérvű terheket róttak a minek meg is volt az az eredménye, hogy az ott létező idegen társulatok kivonultak, hátrahagyván a teret a német biztosítóknak, melyeknek helyzete — természetesen — előnyösen és rohamosan fejlődött.

Egy ilyen törvény idestova nálunk is elkelve, hogy az amugy is gyöngye lábbon álló magyar biztosító magukhoz terhessenek és teljesíthessék kötelességüket hazánk pénzügyi helyzetének iparának és kereskedelmének javára.

Levél a szerkesztőhöz.

Tekintetes Szerkesztő ur!

A postai kézbesítés ellen nap-nap után hangosabb panaszok hallhatók a közönség körében, mert tény az, hogy az érkezett leveleket igen sokszor két-három nap mulva kapja meg a címzett, addig a levélhordó táskájában hevernek.

Küönben az is igaz, hogy ezekért az állapotokért nem szabad kizárólag a levélhordót okolni, mert az lehetetlenség is, hogy ma már egy személy helyesen meg tudjon felelni ennek a feladatnak.

A város területe s a forgalom oly nagy, hogy két levélhordónak teljesen dolgot ad. Ugy kell tehát segíteni a dolgon, hogy még egy levélhordót kell beállítani s ezt is, meg a másikat is tisztességesen kell fizetni, mert fél fizetésért nem dolgozik szívesen.

Y.

Magyarország Párisban.

Alig másfél hónap múlva megnyílik a párisi világkiállítás, hogy bemutassa mennyire haladt a világ, a mai napig. A maradvány, emlék a köz- és bronzkorszakból, az ó- és középkorból fennmaradt, ott lesz látható eredetiben, fényképfelvételben, vagy rajzban a modern technika vívmányai, a produkcióban oly gazdag XIX. század újdonságai mellett.

Ott, a hol az öt világrész be fogja mutatni haladását, hol a hatalmas Amerika, a gyár iparáról híres Anglia, a nagy haderejű Németország, meg fog jelenni, hogy lenyűgölő nagyságot és gazdagságot bemutassa, ott meg fogunk jelenni mi is, hogy felhívjuk a világ figyelmét szerény országunkra s bebizonyítsuk, hogy mi nemcsak lovagolni és káromkodni, hanem dolgozni is tudunk.

Anglia óriási gépeket szállít mutatóba s mi eke vasakat viszünk oda, jelöljük annak, hogy földművelő nép vagyunk. Németország hatalmas katonai erejét fogja bemutatni s mi oda visszük büszkeségünket, fiainkat, reményességünket a magyar huszárokat.

A mit a fantázia, az emberi képzelet csak elgondolni tudott, azt ott mind meg fogják valósítani, a modern kor eredményeivel együtt s mi ott meg fogjuk mutatni az egész civilizált világnak, hogy mit tesz a nagy lelkesedés, a rajongásig menő hazafiaság, a sovinizmus. Megmutatjuk, az ősfoglalkozás primitív eszközeit, valamint azokat a tényezőket, melyek fellendítettek, mozgásba hozták hazánk iparát és kereskedelmét.

Batran és büszkén állhatunk oda a világ kritikája elé, nincs okunk pirulni, mert arra, a mit népünk kiállít, büszke lehet Magyarország.

Lesz még alkalmunk részletesebben megemlékezni az egyes kiállított tárgyakról, melyek hazánkat képviselik. Most legyen elég felemlítenünk Vágó Pál és Hermann Ottó kiállítását, melyet az elmúlt héten mutattak be a fővárosi iparművészeti múzeumban. Az előbbi néhány festmény — örök büszkesége e honnak. Nehány kép, melylyel bemutatja a huszárság történetét keletkezése óta a mai napig. A budapesti sajtó az elragadtatás hangján emlékezett meg róla, a közönség százezre sietett, hogy gyönyörködhessek benne.

Életveszélyes tolongások voltak napirenden s mindez mit bizonyít? Azt, hogy a magyar lelkesedésnek egész tüzevel csüng a huszárságon s igazán magyar vitézséget és lovagiaságot mutatva be zsenialis festőművésznünk, mikor élénk állította a nyilas íjászok csapatjait, Mátyás király fekete seregét, Rákóczi dicső kuruczeit a III. Karoly, Mária Terézia, II. József huszársájjal és Simonyi öbester tűzálló, híres lovassággal. Érdekes kiegészítő részét képezi a kiállításnak a magyar huszárságból fejlődött idegen nemzetek huszárságának bemutatása. A hollandi svéd, dán, orosz spanyol és francia huszárak, kik előtt a nagy Napoleon áll s levett főveggel üdvözlö a legvitézebb katonákat.

A másik érdekesség Herman Ottó kiállítása az ő-foglalkozásokról. Ez már a millenárius kiállításán méltó feltűnést keltett s remélhetőleg a Párisban jelenlévő vendégsereg is kellő méltánylásban fogja részesíteni.

Ez a két kiállítás is dicsőségünkre válthatik ha meg az a kétszáz vagon holmi, mely már becsomagolva Párisban van, hogy megmutassa a világnak Magyarország létjogosultságát és remélni engedje azt, hogy az eddig irányunkban tanúsított oktalan idegenkedést a barátság, a jóindulat váltja fel.

S ha így lesz, akkor bátran elmondhatjuk a legnagyobb magyarral, Sséchényivel, hogy:

»Magyarország nem volt hanem lesz!»

H I R E K.

— Csánki Viktor kir. tanfelügyelő kedden városunkban időzött, s különböző iskolai ügyekben tárgyalt a városi és az egyházi hatóságokkal. A tanfelügyelő ez okból az iskolákat meg sem látogathatta.

— A dalegyleti zászló első szalagját Alexy Sandorne született Maklary Piroska urnő ajánlotta föl s fogja készíteni a dalárda zászlójára. A választmányi gyűlésen ezt Alexy Sándor ur jelentette be s az ajánlatot jegyzőkönyvi közönet szavaztatott. Egyben pedig elhatározatott, hogy már a legközelebbi napokban városunk hölgy közönsége zászlószalagot aján-

dékozására felkértek. Meg vagyunk róla győződve, hogy a Boesky István fejedelem által adományozott városi ezimér, mely a zászlót fogja díszíteni a helybeli lelkes hölgyközönség reszéről kellően fel fog ékesíteni s így méltó keretek közé fog jutni.

— A kaszinó hangversenyére minden előkészület meg van tevé, s a mulatság iránt általános az érdeklődés. A külsőleg is díszes meghívó a következő: Meghívó Hajdu-Szoboszlón I. évi márczius hó 10-én a Pavillon nagytermében a hajdu-szoboszlói kaszinó javára rendezendő hangversennyel egybekötött Táncestelyre. Rendezők: Foghtyú Janos elnök, Wiese Kálmán alelnök, Körner Geza alelnök. Bor Janos paktárnok. Baróthy István, Bogdán Gyula, Borók Gyula, Böszörményi Ferencz, Cseresznyés Sandor, Erdős Lajos, Feltóthy László, Geró Daniel, Grósz Lajos, Grósz Nagy Ferencz, Juhász Sándor, Katty Imre, Kossovich László, Kovacs Gyula, Körner Bela, Mayer Kálmán, Malatinszky József dr., Nagy Gábor, Padrah Sándor, Perczáros Istvan, Szecsy Miklos, G. Toth János, Toth Lajos, Vári Szalai Gábor, Zsadon Lajos, Weghofer Sándor. Belépti-díj személyenként 2 korona. Belépti jegyek előre válthatók Körner Bela ur üzletében. A hangverseny kezdete fél 8 orakor. Felülfizetések közönettel fogadtatnak és hirdapilag nyugtáztatnak. Műsor.

1. Remete csemettyűje Mailartól. Éneklő: Sárossy Paula kisasszony, a debreczeni színtársulat tagja.
2. Szomor Dani Kiss Józseftől. Előadja: Fáy Flóra kisasszony, a debreczeni színtársulat tagja.
3. Poemes Hubay Jenőtől. Hegedűn játsza: Weghofer Sándor ur.
4. Vig szavaltat. Előadja: Sárossy Paula kisasszony.
5. Népdalok. Hegedűnjátsza: Weghofer Sándor ur.
6. Komoly szavaltat. Előadja: Fáy Flóra kisasszony.
7. Műdalok. Éneklő: Sárossy Paula kisasszony. Az énekeket és hegedűjátékokat zongorán kíséri Feltóthy László ur.

— A polgáriiskola építéséből kifolyólag az építkezési bizottság a héten számolt le Reizmann vállalkozóval. A bizottság és a vállalkozó között kezdetben voltak ugyan némi differenciák, de ezek kölcsönös jóakarattal eloszlatottak, s az elszámolás teljesen megtörtént.

— Sorshuzás. Az I-ső korosztályú védőkötelesekkel a sorshuzás szerdán tartott meg a város háza nagy tanácstermében. A sorshuzásra a védőkötelesek teljes számban jelentek meg.

— Az időjárás ismét hűvösré fordult, úgy, hogy éjjelenként fagyok járnak. A tél ezen utómerge még nem késelt el, legalább a korai jó idő nem csalja ki hamar a fakát, s így kesői fagyoktól nem kell tartanunk.

— Az ipartestület jelmez-estélye ma egy hete tartott meg a Pavillon összes termeiben, még pedig — a mint előre látható volt — fényes eredménnyel. Nem is csuda hiszen ez volt Szoboszlón az első átlarczos bál. Természetes, hogy ezt az újdonságot is az iparosok leleményes bálrendező bizottsága találta ki, a közönség pedig azzal jutalmazta meg a rendezőség leleményességét és ügybuzgóságát, hogy színiültig megtöltötte a Pavillon termeit. A mulatság minden tekintetben igazán fényesen sikerült, s elmondhatjuk, hogy ez volt a farsang legsikerültebb táncestélye. A bálon 57-en jelentek meg jelmezben, s mondhatjuk, hogy a jelmezek egytől-egyig mind igen sikerültek voltak. Az először belépett négy bohócot tapsolva fogadta a közönség, a mit ők azzal háláltak meg, hogy jókedvű tréfáikkal folyton derült hangulatban tartották a közönséget. A csintalan kis bábé, a snájdig haszárónkéntes, a sikkes francia hadnagy, a két szerény apácza, a csinos cocotte, a szép virágárus leány, Krüger papa, a gógós spanyol grand, a pompásan maszkírozott gigerli, a müncheni német diák és a hortobágyi csikos az éj királynője, patlogatott tengeri, oláh leány mind megannyi közkedvelt alakjai voltak a táncsteremnek. A jelmezesek felvonulása pom-

pás látvány volt, s Karnevál hercegeg elbucszulatlása is igen jól sikerült. A mulatság anyagi eredménye is teljesen kielégítő. A rendezőség figyelmességéről csak elismeréssel szólhatunk. A mulatság alkalmával felülfizettek: Fekete János 4 korona 20 fill. Áron Dávid 2 kor. Dr Malatinszky József 2 korona, Dr. Grósz Adolf 2 korona, Tóth Jakab 1 kor. Grósz Nagy Ferencz 80 fill. G. Tóth János 80 fill, Ezri Adolf 80 fill. Grósz Lajos 80 fill. ifj. Nagy Gábor 80 fill. Szabó Lajos 60 fill. Gulyás N. 80 fill. Kiss Bálint 60 fill. Weber Ede 40 fill. — Bevétel volt 324 korona 50 fillér. Kiadás 138 korona 40 fillér. Tiszta jövedelem 186 korona 10 fill. A felülfizetők fogadják e helyen is a rendezőség köszönetét.

— Idegenek nyilvántartása. Miatán sok baja van a hatóságnak akkor, ha egy idegen helyből jött egyének kell valamelyes hatósági határozatot kikézesíteni, és miatán a közbiztonsági szempontból is kívánatos azt tudni, — hogy kik? honnan? jönnek be e város területére, — hogy idegen helyről jött lakóikat, — cselédjeiket vagy más alkalmazottaikat annál inkább jelentsek be, — mert különben 25 frtjg terjedhető pénzbüntetéssel fognak megbüntettetni.

— Arany-lakodalom. Idősb Jóvér Mihály helybeli polgártársunk és neje Pócsik Erzsébet folyó hó 6-anünneplik házasságuk ötvenedik évfordulóját.

— A dalegylet legközelebb új műsorral egy dalestélyt rendez, melyen a pártoló tagok teljesen díjtalanul jelenhetnek meg. A dalestélyt úgy tervezetik, hogy az vacsora után 8—9 óra között rendeztetik s táncszal nem lesz egybekötve. A műsort egy szavaltat, esetleg egy felolvasás fogja kibővíteni.

— A dalegylet működő kara nagyban készül a márczius 15-iki hazafias ünnepélyre. A működő tagok száma ez idő szerint 25.

— Az év. ref toronyról lehulló téglák nagyban veszélyeztetik a járó-kelők életét. Így legközelebb egy uri ember előtt két lépésnyire esett le egy kő darab s csak a véletlen játszott közbe, hogy az illetőnek valami baja nem történt. Felhívjuk az egyházi főgondnok urat sürgős intézkedés megtételére.

— Szavalestély a Pavillonban. Rozsnyai Imre magyar recitátor társulata f. hó 14, 15, 16-án szavalestélyt rendez, a Pavillon nagytermében, a melyre a nevezett társulat megbízottja már bérleteket is gyűjtött. Az előadások igen élvezeteseknek ígérkeznek, mert a társulat a Kiss József és más jeles magyar írók válogatott műveit tűzte a műsorra.

— Esküvő. Weisz Lajos helybeli kereskedő f. hó 20-án vezeti oltárhoz Fűzes-Gyarmaton Adler Etelka kisasszonyt.

— Az iparosok és márczius 15. A helybeli ipartestület az idén is megünnepli kegyelettel 1848. márcz. 15-nek évfordulóját. Ugy halljuk, hogy az ipartestület hazában — mint rendezés — az idén is tarsas vacsorát rendeznek ez alkalomból. Különben a hazafias iparosok sohasem mulasztja el egyetlenegy alkalmat sem, mikor arról van szó, hogy a nagy idők emlékéért áldozzon. Megszoktuk már, hogy ezen a téren az iparoság mindig példaadó.

Házassulók kihirdetése.

A helybeli m. kir. anyakönyvi hivatalnál közelebb a következő házassulók lettek kihirdetve:

Völegény.	Menyaszonny.
Weisz Lajos	Adler Etelka (F.-Gyarmat)
Szerepi Ferencz	Sari Eszter.
Doró Lajos	P. Tóth Lidia.
Kovacs József	Szabó Julianna.

— Romába az idén egész karavánok fognak menni Magyarországból is. S az idej utazók ép úgy, mint a többiek, a magyarok ép úgy, mint az angolok merengve fognak megállani a forum felső részén között. Elvonul előttük a Világtörténet egy darabja. Lábaik alatt a föld rég kihalt nemzedékek nyomát mutatja. Egykor büszke csarnokok emelkedtek itt, hősök és szonokok rajzolták a még ép márványoszlopok között. Aztán befújta az égészet porral a szél. Domb emelkedett a forum helyén: a római nemzet szellemi sírdombja. És tehenek legeltek a dombon, melynek oldalából feketén meredt elő a vadkaktuszok között a Jupiter templomának egy oszlopdarabja, az oszlopfej maga. És aztán újra nemzet lett róma népe.

Lett egy „Italia Unita”. A pápai palota a Monta Cavallón királyi székhelyé vált. És megindult a nemzeti régiségek kutatása; mint egy rég holt nagyságot, mint egy évszázak óta porladó fejedelmet, a kinek sirjára rábukkantak, úgy ásták ki szent kegyelettel a forum romjait. S ma gyíkok sütkéreznek a márványköveken, melyeken Ciceró lépdelt, az oszloptörzsön, melyhez Caesar támasztá fejét. És Lamartineok verseteket írnak a felséges romokon sütkérező gyíkokokról, s a ki nem ír is költeményeket, elgondolja, átérzi azt a mít Lamartine írt

Caesar porlik, a régi Róma romokban hever, s kövén az egy nyarig élő gyíkokak sütkéreznek.

A forum történetét szépen és érdekesen mutatja be szóban és képen a „Nagy Képes Világtörténet”, melynek 59-ik füzeté jelent meg most. A tizenkét kötetes munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, a rómaiakról szóló kötet szerzője dr. Geréb József. Egy-egy kötet ára díszes felbörkötésben 8 frt, füzetként is kapható 30 kr-ával. Megjelen minden heten egy füzet. Kapható a kiadónál (Révai Testvérek, Irod. Int. Rt. Budapest, Üllői-ut 18) s minden hazai könyvkereskedés utján.

A kereszténység terjedéséről egy nagy tudós kimutatta, hogy az asszonyoknak köszönhető. Keletről, a legszigorúbb törvényű nép köréből megindult egy erős erkölcsű vallás, s jött feltartóztatlanul nyugat felé. Ilyen ereje nincs fegyvernek, nincsen felfűrésnek, ilyen ereje csak a nőnek és a szeretetnek van. A klasszikus istenszobrok elporladnak. Hellas már pusztult, Romában még ragyogott Hérkules márványa, de hatalmas karja mozdulatlan volt s erejében nem hitt senki. A Caracalia thenuaiban fűdtek körülte, a meztelen, oroszianbőrös hatalmas isten előtt. A Varosban, a ligeteken, a mezőkön, a régi istenek csak arra voltak jók, hogy a költők szerelmeikről énekeljenek s szép, de erkölestelen, finom, de illetlen ünnepeket rendezzenek tiszteletükre, melyeken minden szabad, minden meg van engedve. És keletről jött a komoly hit, a földöntúli, a nem látható életnek hite, mely fölmagasztalta a szenvedést, erénynevet emelte a nélkülözést, szenté a kint s az élet tobzódásaival a tulvilági szenvedést, terheivel a tulvilági örömet helyezte ellentétbe. Eppen úgy történt, mjnt Madach írja az Ember Tragediájának Sergiolus jelenetében.

Róma fenséges államszervezete megdőlt, de helyét egy még nagyobb organizmus foglalta el, a pápaság. E nagy változás kezdeteiről, első belépéséről Romába ír a Nagy Képes Világtörténet 60. füzeté, mely most hagyta el a sajtót. A tizenkét kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik egyetemi tanár, a rómaiakról szóló kötet szerzője dr. Geréb József. Egy-egy kötet ára díszes felbörkötésben 8 frt, füzetként is kapható 30 kr-ával. Megjelen minden heten egy füzet. Kapható a kiadónál Révai Testvérek Irod. Int. Részv.-társ. Budapest, VIII. Üllői-ut 18. s minden hazai könyvkereskedés utján.

Willinger Márton szőlőnagybirtokos és szőlő-oltvány telep tulajdonos, (Zomba Tolna m) legújabb árjegyzéke, melyet ritka gazdag tartalmával és izléses kivitelével fogva t. olvasóink figyelmébe ajánljuk, a napokban hagyta el a sajtót. A telep az idej első országos mezőgazdasági kiállításon, Szegeden a legnagyobb kollektívával volt képviselve s az első díjjal arany éremmel lett kitüntetve, bora után a II-ik azaz: ezüst éremmel, a miből tudjuk meg, hogy a telep, mely az ország legnagyobb és legmegbízhatóbb ilyenmü vállalatai közé tartozik, ma 115 kat. hold területű, a miből 45 hold immunis homok, 723 fajból álló gazdag fajgyűjteménnyel, a többi részben amerikai vessző termelő, gyökereztető és ojtvány szőlőből áll. E 723 fajból álló európai fajgyűjteményből 3 millió sima és gyökeres vessző kerül eladásra, különféle színű és gyümölcsű bor, esemege, chassla és muskotály fajokból: továbbá ca 2 millió amerikai fajtisza sima és gyökeres vessző, még ca 250 ezer ritka szép dus gyökereztető gyökeres fás és gyökeres zöld ojtvány többféle alanyon, ugy szintén ca 100 ezer fajtisza tökéletes zöld oltvány. Árjegyzéket a telep kezelésére Zombán (Tolna m) megkeresésekre szívesen küld. Ugyancsak Willinger Márton elismert szakember kiadásában megjelent nagyobb kiadású 152 oldalra terjedő fajismertető, mely lényegpótló és páratlan a maga nemében, a mennyiben 723 európai szőlőfajnak eredetét, szakszerű leírását, érségi idejét, azok helyes metszési módját, színét, borát illetve borhoz való alkalmazhatóságát, azonkívül a szénkénevezési eljárást a legjobb és legelterjedtebb amerikai fajok leírását és talaj igényeit, ugy ezek levézetének lenyomatát, továbbá az „Ezeréves Magyarország emléke” nevű újdonsági szőlőnek eredeti nagyságu szőlőfűrtjének ábráján kívül még vagy 66 néhány legszebb és legkitűnőbb szőlőfaj jól kifejlesztett bogycinák eredeti nagyságu és jól sikerült lenyomatát is tartalmazza. Ez utóbbi mű 35 kr-nak levélbélyegben vagy utalványon történő beküldése után mivel tényleg még az előállítási költségek sem lehetnek megfizetve, portamentesen megküldeték. Utaljuk különben olvasóink figyelmét az „Angyaldombi szőlő oltvány telep” mai számunkban megjelenő hirdetésére.

Közgazdaság.

A hesseni légy:

(Cecydánia destruktos.)

A mezőgazdasági cultura fejlődésével, sajnos, gyarapszik az ezt gátló állatok száma is. Így vagyunk különösebben a mezőgazdaság terén a rozsdával és hesseni légygyel.

Mivel ez utóbbi már a mi határunkat sem kímélte meg a pusztítástól, helyén való dolog, hogy ezen állatnak, és az ellene teendő óvintézkedéseknek ismertetését adjuk.

A hesseni légy egy szűnyögforma kis legyecské, mely egy Európában, mint Amerikában a buzatermesben már többször egész vidékekre, sőt országokra terjedő pusztításokat okozott. A jelentéktelen kinészésű rovar oly módon valik kártékonyvá, hogy kukaczi a fiatal búzaszárakat megrongálják és tönkre teszik.

A rovar nőténye ugyanis parányi petéit ősz elején szeptember havában a vetések levelein tojja, a peték kiképvén, a körülbelül 3 mm. hosszú fehér kukaczkok a szár és a levelhüvely közé levándorolnak és a gyöngye szár nedvét kiszívják, a minek következtében ezek elszáradnak, elfonnyadnak és kivesznek. A kukaczkok a szárazban a levél hüvely védelme alatt telelnek át, és ott hosszukás idomu barnás bábokká változnak, melyekből a 3 mm. hosszú fekete legyecské április havában buvik elő. A kis légy aztán csakhamar parosodik, és a nőstény aztán haladéktalanul megkezdi a peterakást. A parányi petékből, melyek szabad szemmel alig láthatók, a fiatal kukaczkok néhány nap múlva kikelnek.

Az őszi vetéseknél az első vagy a második bűtyök felett találhatók.

Junius második felében a kukaczkok bábbá alakulnak, és belőlük Junius és Augustusban buvik elő a második vagyis a nyári nemzedék. Ennek a nyári nemzedeknek a nőstényei aztán az őszi vetésekre tojják a petéiket s az ezekből fejlődő kukaczkok ismét az őszi vetéseket károsítják.

A hesseni légynek évenként tehát két nemzedéke van. Az első nemzedék tavasszal a zöld őszi vetésekben, a második pedig aratás után a tarlóokban éri tökéletes kifejlődését.

Jóllehet a hesseni légy országos csapás, és a különböző országok kormányai foglalkoznak az ellenszerekkel és óvintézkedésekkel, — sajnos azonban, hogy mindezek nem rendelkezünk olyan ellenszerekkel, a mely a hesseni légy pusztításának gátat vessen.

Csupán annyit tehetünk ellene, — hogy az őszi vetést minél későbbre halasztjuk, hogy így mire az őszi vetés ki kel, a legyeknek már semmi nyoma ne legyen.

A fellépett hesseni légy pusztítási helyét ezélszerű aratás után azonnal minél mélyebben beszántani, a mely eljárás azt eredményezi, hogy a legyek tovább nem fejlődnek.

Ha az őszi vetésekben sok kárt tesz, tanácsos azt a földet tavasszal jó mélyen beszántani és kapás veteménynyel bevetni. Vannak, a kik a hesseni légy pusztításai ellen azt ajánlják, hogy bizonyos nagyságu földet jó előre be kell vetni, és ez által a hesseni légynek pusztításait ezen veteményre lokalizálni.

Mindezeknek azonban csak akkor lesz kellő eredményök, ha minden gazda alkalmazza a védekezési módokat.

G. T. J.

Ingatlanok forgalma.

H.-Szoboszlón.

Fekete Pálné veszi Dobozi Mihály tilalmasi szántóját 760 koronaért.

Z. Császi Mihály s tsai öröklék Z. Császi Gábor ingatlanait.

Komódi Zsófia s tsai öröklék Komódi Sándorné ingatlanait.

Szabó Sándorné öröklék Szabó Gábor ingatlan illetőségét.

Karika Samuelné és tsai öröklék S. Kis István ingatlanait.

Pinczés János és neje veszik Oláh Gábor és neje ingatlan illetőségét 500 koronaért.

Simon Gábor és neje veszik Tóth Lajoné s tsai házas udvar illetőségét 460 koronaért.

Szöke Lajos veszi Petermann Balintné vénkerti szőlőjét 150 koronaért.

Békési Sándor s neje veszik Császi Jánosné angyalházi szántóját 500 koronaért.

Kerecsi Bernát és neje veszik Fehér Maria házas udvarát 800 koronaért.

Sóvázó Sándorné veszi Szöke Károly s tsai szántóföldét 400 koronaért.

Pinczés Ferenc s neje veszik Stahler Daniel s neje aranysegi szántójukat 13 400 koronaért.

Tóth Károly és neje veszik Székely Gábor s tsai csepüskerti szőlőilletőségüket 64 koronaért.

Varga Samuel s tsai öröklék Varga János ingatlanait.

ifj. Szoboszlai Sámuel veszi ifj. Szoboszlai Miklós csatornakerti szőlőjét 200 koronaért.

Nagy Marton veszi Barcsa Mihály és Gábor tilalmasi szántóföldét 2800 koronaért.

Barcsa Gábor veszi Sinai Gáborné tilalmasi szántóját 2000 koronaért.

Holstein Kalmán s neje veszik Csizsár Gáborné s tsai házas udvarát 340 koronaért.

Váradi Lajos s neje veszik Varga Sámuel angyalházi földét 800 koronaért.

ifj. Császi János veszi a közbirtokosság kőszély részét 58 koronaért.

Török Mihály és neje veszik Chepely Zsuzsánna egyik házas udvarrészét 260 koronaért.

Lovas József átveszi özv. Lovas Józsefné angyalházi földét 800 korona értékben.

Karika Gáborné s tsai. átveszik Dede István ingatlanait 1340 korona értékben.

Horog Gyula veszi Marton Mihályné tilalmasi szántóját 600 koronaért.

Kallai Lajos veszi Czeglédy Sándor egyik házas udvarát 600 koronaért.

Császi Miklósné veszi Tóth Károly ingatlanait 1400 koronaért.

Császi Miklósné veszi Tóth Károlyné keringőbéli szántóját 280 koronaért.

Piaczi árak

1900. Márcs. hó 5.

Buza	—	—	6.60—6.70
Kétszeres	—	—	5.60—6.00
Rozs	—	—	5.—5.10
Árpa	—	—	4.70—4.80
Zab	—	—	5. —5.10
Tengeri	—	—	4.40—4.50
Bükköny	—	—	5.80—6.00

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **Fehér Gábor**
Társzerkesztő: **Juhász Sándor.**

Udvari cognac és rum

A cs. és kir udvari distilleriából.

Pfau és Társa Fiume.

Kapható:

Körner Béla czégnél.

Hajdu-Szoboszlón

